

BRANDKÅRS

TIDSKRIFT

Nr 12	ORGAN FÖR SVENSKA BRANDKÄRERNAS RIKSFÖRBUND Jakobsgatan 14, Stockholm - Tel. 21 36 06 - Postgiro 48 70 Redaktör och ansvarig utgivare: A. Ekberg	1951 33 ÅRG.
-------	--	-----------------

Inför årsskiftet

1951 går mot sitt slut! Ännu är det för tidigt att med någon säkerhet yttra sig om brandskadornas storlek i landet under det gångna året. För dagen verkar det dock, som om skadorna inte varit av större omfattning än under föregående år, d. v. s. måttliga. Är det måbända verkningarna av 1944 års brandlagstiftning, som börjar visa sig?

BRANDskador av markerat stor omfattning ha vi varit förskonade från under året. Hur mycket sämre lottade äro inte våra danska vänner i det avseendet. Våra tankar gå med största deltagande och beklagande till Köpenhamns brandkår, som den 23 november drabbades av den svåra explosionsolycka, som kostade 11 brandmän livet. De materiella skadorna att förtiga.

BRANDförsvaret i landet har under det gångna året förstärkts ytterligare i materiellt avseende. Det oroliga världsläget manar också till en avsevärd förstärkning av kommunernas innehav av i första hand motorsprutor och slang. Mycket återstår ännu i dessa avseenden. Det är likaså en trängande nödvändighet såväl ur fredssom krigssynpunkt, att lämpliga förvaringslokaler för brandmateriel få uppföras och att vattenförsörjningen för eldsläckningsändamål ordnas i kommunerna. Och detta utan tidsfördröjning.

1952 blir ett märkesår för Sveriges kommuner, då den nya kommunindelningen genomföres. Må det året även för brandförsvaret bli ett märkesår och de nya storkommunernas brandförsvaret bli utbyggt i fullt erforderlig omfattning. Mycket återstår att göra, men med gemensamma ansträngningar bör det lyckas.

BRANDkärstidskrift tackar alla sina läsare, medarbetare och annonsörer för det gångna året med tillönskan om

*En Angenäm Helg och
Ett Gott Nytt År.*

Redaktören.

Anvisningarna angående brandförsvarets ordnande efter ny kommunindelning

En sammanfattning av innehållet i statens brandsinspektions cirkulär nr 14

Av 1:e byråsekreterare Stig G. Holmberg

Anvisningarna äro avsedda att tjäna till ledning för kommunerna, då den nya kommunindelningen genomföres från den 1 januari 1952. I ett förord till anvisningarna konstateras bl. a., att kommunindelningen kan förväntas skapa ett förbättrat ekonomiskt underlag för erhållande av ett effektivare brandförsvär. Det har nämligen under den gångna tiden ofta visat sig att de nuvarande kommunernas små ekonomiska resurser icke medgivit uppbyggnad av ett brandförsvär i den omfattning som i och för sig varit önskvärd.

Frågan om en omarbetning av normalbrandordningarna har i föreliggande sammanhang varit föremål för diskussion. Då det emellertid är en förhållandevis stor del av kommunerna som över huvud icke beröras av kommunindelningen, har det ansetts mindre lämpligt att för närvarande verkställa en omarbetning av normalbrandordningarna.

I det följande lämnas en redogörelse av det huvudsakliga innehållet i anvisningarna:

I. Förberedande åtgärder.

I förekommande fall upplösas brandförsvärsförbund och uppsägas släckningsavtal, som icke lämpa sig för den nya kommunindelningen. Brandstyrelse väljes för storkommunen, varjämte brandchef och vice brandchef utses och förordnas. Förslag till ny brandordning utarbetas och antages för att sedan överlämnas till länsstyrelsen för fastställelse. I vissa fall kunna nya brandförsvärsförbund behöva bildas och nya släckningsavtal träffas.

II. Bygdebrandförsvaret.

A. Allmänna synpunkter.

Efter att i förbigående ha berört värdet av fortsatt tillgång till intresset av frivillig medverkan i brandförsvaret — bibehållande av frivilliga brandkårer — framhåller anvisningarna,

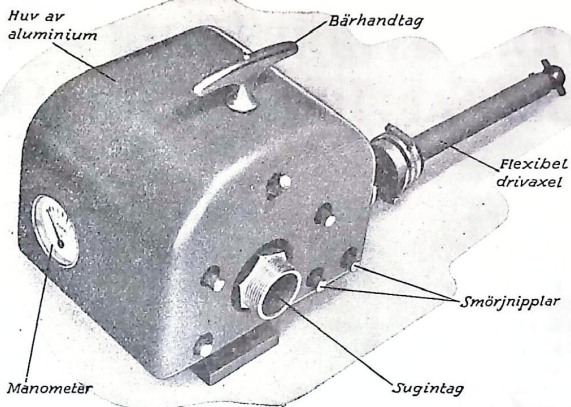
att det inom varje storkommun bör finnas minst en fullgod och slagkraftig brandkår. Denna bör förläggas centralt i kommunens huvudort eller i annan lämpligt belägen ort, tillräckligt stor för att säkerställa rekryteringen av brandpersonal och där det är möjligt att effektivt ordna alarmeringen. I varje fall bör eftersträvas att, så snart ett större kommunalt nybygge i den centrala delen av kommunen är aktuellt, söka tillgodose behovet av lokaler för brandkår.

Befintliga brandkårer inom en storkommun böra således, framhålls det vidare, icke utan verkliga skäl indragas. Så bör dock ske om — sedan en huvudbrandkår organiserats — betydelsen av tillgång till mindre kårer minskats. Dylika indragningar kunna även bli nödvändiga ur ekonomisk synpunkt. Organisation och underhåll av en slagkraftig huvudbrandkår, vilket är det väsentliga, kan nämligen medföra dryga kostnader, som motiverar att mindre värdefulla brandkårsorganisationer upplösas.

Om i en storkommun komma att finnas flera brandkårer, bör kommunen indelas i släckningsområden, så att icke alla brandkårer utrycka till varje eldsvåda. Det är synnerligen önskvärdt att för varje kommun uppgöres en *släckningsplan*, som reglerar samarbetet mellan brandkärerna så att i första hand den snabbaste men också den effektivaste hjälpen kan erhållas vid eldsvåda. Släckningsplanen tjänar alltså ett dubbelt syfte, nämligen dels att göra släckningsinsatsen effektiv, dels att göra den så billig som möjligt.

B. Brandförsvärsförbund.

Nya brandförsvärsförbund böra bildas, om så befinnes lämpligt, med hänsyn till i första hand ekonomiska och organisatoriska synpunkter. Om exempelvis en stad, köping eller municipalsamhälle är belägen intill en storkommun på lämplig plats i förhållande till storkommunens olika delar, kan det stundom vara fördel-

TEMPUS FRONTPUMP SKPB 5/180

TEMPUS Frontpump kompletterar utmärkt stora brandbils-pumpar och motorsprutor. För brandbilar med tank behövs ju ej någon större pump för att tömma tanken. Även på andra bilar är pumpen ett utmärkt förstahandsredskap, som ger vatten på ett minimum av tid och insättes därför nära brandplatsen, innan tyngre sprutor kommit igång.

TEMPUS Frontpump är självvakuerande och det förekommer inga kranar och få handgrepp, vilket ytterligare underlättar snabbheten. Säkerhetsventilen håller trycket vid 5 kg/cm² så att drivanordning och slangar ej överlastas. Det ganska låga varvantalet 1500—2000 r/m är skonsamt för motorn.

TEMPUS Frontpump har accepterats av brandfackmän och Kungl. Tekniska Högskolan. Tempus Frontpump har sålunda kommit för att stanna. Den har redan släckt många eldsvådor utan att grövre materiel behövt insättas.

TEMPUS FRONTPUMP är en-sam om följande FÖRDELAR:

Kapacitet 180 lit/min vid 5 kg/cm², d. v. s. mer än dubbelt så stor som andra liknande brandpumpar.

Inkapslad i elegant aluminium-huv.

Direkt drivning från motorns vevaxel.

Demonterbar från sin brygga utan verktyg med endast en fästnyckel.

Central smörjning med fett-spruta.

Övertrycks-säker manometer.

AB SVENSKA TEMPUS

KUNGSGATAN 38 — STOCKHOLM — TEL. 111835

“Henrikssons” nya HEBRA APPLIKATORSTRÅLRÖR

Konstruktionen patentsökt

HEBRARÖRET med 1" smalslang släcker ca 164 m²:s oljeyta —
ca 7 000 liter — på 46 sekunder.

**Hebraröret — ännu en gedigen
“Henrikssons-konstruktion” till
de svenska brandkårernas tjänst!**

*Följ exempen: Anskaffa “HEBRA applikatorstrål-
rör” — outhärliga för varje brandkår!*

BEGÄR REDAN I DAG NÄRMARE UPPLYSNINGAR!

HENRIKSSONS BRANDREDSKAP

STOCKHOLM
Tel. 20 78 22
-23 -24 -25

GÖTEBORG
Tel. 11 70 74

MALMÖ
Tel. 759 42

SUNDSVALL
Tel. 2989

Firman grundad 1828

aktigt att storkommunen och staden, köpingen eller municipalsamhället bilda ett brandförsvarsförbund.

C. Släckningsavtal.

För att få den snabbaste och effektivaste hjälpen kan det, framhålles det vidare i anvisningarna, bli nödvändigt för många storkommuner att, sedan de för huvuddelen av kommunen ordnat brandförsvaret, träffa släckningsavtal för viss del eller vissa delar av kommunens område. Ligger exempelvis ett område med tätare bebyggelse nära gränsen till en annan storkommun med närbelägen brandkår under det att avståndet till egen huvudbrandkår eller brandkårsavdelning är avsevärt större, bör släckningsavtal ingås med grannkommunen eller med frivillig brandkårsförening. Vidare kan det för en mindre del av en kommun med ett ringa antal fastigheter, som i släckningsavseende ligger bättre till för en grannkommuns brandkår, vara lämpligt att en dylik överenskommelse träffas. Med andra ord gränserna emellan släckningsområdena böra regleras på sådant sätt att varje del av en storkommun kan erhålla den snabbaste och mest effektiva släckningshjälpen.

En kommun, som ingått avtal om släckningshjälp, har, även om den erhållit befrielse från skyldigheten att själv hålla brandkår, att fullgöra övriga i brandlag och brandstadga angivna åligganden. Sålunda skall dylik kommun utse brandchef, antaga brandordning, upprätta erforderlig reservbrandstyrka, utse egen brandsynenämnd och tillse att sotning verkställs.

Ingående av släckningsavtal med industrieföretag bör ske med viss försiktighet. Bl. a. bör beaktas, att dessa företags brandkärer ofta äro avpassade för att tillgodose de minimikrav vederbörande försäkringsbolag uppställt såsom villkor för premiarabatt. En betydande ökning av brandkåren bör regelmässigt krävas för att den skall kunna tillfredsställande tjänstgöra såsom "kommunal brandkår".

I fråga om ingående av släckningsavtal med militärt förband bör stor försiktighet iakttagas med hänsyn till dels att militär brandkår nästan undantagslöst är avpassad för att tillgodose det behov av brandförsvår som betingas av förhandvaron av betydelsefulla militära byggnader och anläggningar och sålunda icke äger möjlighet att utan att äventyra den egna brandberedskapen påtaga sig vidgade uppgifter, dels ock att den personal, som här är i fråga, i regel ut-

göres av värnpliktiga, vilka efter fullgjord militärtjänstgöring återvända till hemorten och avlösas av nyinryckt personal. Detta kan innebära betydande riskmoment, i varje fall sett ur det kommunala brandförsvarets synpunkt.

D. Brandkårsorganisation.

Brandbefäl.

För nybildad storkommun skall för tiden från och med den 1 januari 1952 utses och förordnas en brandchef, i regel chefen för huvudbrandkåren. Denne brandchef bör vara god organisatör och ledare samt vara väl insatt i för brandförsvaret gällande lagar och förordningar. Av stor betydelse är också att brandchefen har tid att ägna sig åt uppdraget. I de största kommunerna bör därför frågan om heltidsanställning av brandchefen eller annat brandbefäl tagas upp till behandling. Särskilt det förebyggande brandförsvaret kan i sådana kommuner taga så lång tid i anspråk, att en heltidsanställning många gånger kan vara mest ändamålsenlig. Man vinner därmed också den betydande fördelen att som ordförande i brandsynenämnd få en yrkeskunnig person. Ett heltidsanställt brandbefäl kan sålunda leda brandsynförrättningar i hela kommunen, varigenom han också blir väl lokalorienterad, vilket givetvis har en mycket stor betydelse för brandkårens släckande uppgift. Eventuellt kan två kommuner besluta att gemensamt anställa en heltidsanställd brandchef.

I fråga om brandbefälet framhålles nödvändigheten av att kraven i fråga om utbildning skärpas. Sålunda är det värdefullt, att brandchefen åtminstone i stora landskommuner med utpräglad industrikaraktär erhållit utbildning enligt lägst brandchefskurs kategori II vid brandskolan. Därjämte är det av betydande värde, att åtminstone en av vice brandcheferna genomgått brandchefskurs kategori III. Över huvud böra kommunerna i högre grad än hittills kräva utbildning av brandbefälet.

Borgarbrandkår.

Det är uteslutet att i anvisningsform angiva storleken å förekommande brandstyrkor inom storkommunerna. Det är en mängd faktorer, som spela in härvidlag såsom bebyggelsestäthet, befolkningsantal, bebyggelsens karaktär m. m. Givetvis inverkar också, huruvida inom kommunen finnes enbart en brandkår eller såväl huvudbrandkår som en eller flera brandkårsav-

delningar. Allmänt torde emellertid kunna sägas, att, därest endast en brandkår finnes, bör kåren bestå av minst 20 man, varav minst 4 brandförmän. I en kommun, som har huvudbrandkår och en eller flera brandkårsavdelningar, bör huvudbrandkåren normalt bestå av minst 16 man, varav minst 3 brandförmän, och varje brandkårsavdelning av minst 9 man, varav 1—2 brandförmän.

Reservbrandstyrka.

I anvisningarna ha reservbrandstyrkornas betydelse understrukits. Sålunda framhålles, att reservbrandstyrka för byggebrandförsvaret bör organiseras såväl där huvudbrandkåren är stationerad som där brandkårsavdelning finnes. Dessutom kunna reservbrandstyrkor uppsättas å andra platser med tätare bebyggelse. En reservbrandstyrka kan, beroende på ortens storleksordning och bebyggelsens täthet och art, antingen utrustas med tyngre eller lättare brandmateriel eller vid eldsvåda endast utgöra en komplettering av brandkårens personal.

För en reservbrandstyrka bör utses en chef — brandförmän — och ställföreträdare. Är reservbrandstyrka utrustad med tyngre materiel, kan det vara lämpligt att utse jämväl materieförvaltare, vilken har att svara för materielens skötsel och vård. Denne bör vara kunnig i skötsel av motorsprutor.

Antalet man i reservbrandstyrka, tillhörande huvudbrandkår eller brandkårsavdelning, bör motsvara ungefär personalstyrkan i respektive kår eller avdelning. För självständig reservbrandstyrka, utrustad med tyngre brandmateriel, bör antalet man motsvara vad som ingår i brandkårsavdelning, d. v. s. minst 9 man, varav 1—2 brandförmän.

E. Alarmering.

I alarmeringsfrågan hänvisas till statens brandinspektions cirkulär nr 6: "Anvisningar angående anordningar för brandalarmering i städer och därmed jämförliga samhällen", vilka anvisningar i tillämpliga delar torde kunna vara till vägledning även för storkommunerna. I särskilda bilagor hava angivits två typfall, utvisande hur alarmeringsfrågan fått sin lösning inom landskommuner i två olika län.

F. Brandmateriel.

Då det gäller behovet av brandmateriel, bör det finnas minst två utryckningsfordon, minst två transportabla motorsprutor med en kapacitet

om vardera minst 500 l/min. vid ett tryck av 9 kg/cm²; minst 1500 meter 63 mm. brandslang samt, förutom lättare, även tyngre rökskyddsutrustning, den senare lämpligen i form av minst en friskluftapparat.

G. Vatten för brandsläckningsändamål.

Här avses givetvis framför allt frågan om anläggandet av branddammar o. dyl. Därvid lämnas en orientering om statsbidragsmöjligheter, tekniska krav m. m. Detta kapitel inledes sålunda:

"En brandkår kan vara väl organiserad och utrustad men har den icke tillgång på vatten i tillräcklig mängd, äro möjligheterna att begränsa en brand icke stora. Många kommuner ha hittills underlåtit att lösa vattenfrågan på ett tillfredsställande sätt. Detta har kanske i några fall berott på svårighet att få byggnadstillstånd eller därpå att statsbidrag icke kunnat erhållas på grund av brist på medel. Men på många håll har det ostridigt visats blott ringa förståelse för vattenfrågan. Efter ny kommunindelning blir det nödvändigt att för en storkommuns olika delar planlägga och ordna vattentäkter." I fråga om det mest lämpliga utförandet av en branddamm erinras särskilt om betongens företräden, d. v. s. praktiskt taget inga underhållskostnader. Visserligen bli de icke oväsentligt dyrare än en damm av trä men på lång sikt torde de bli billigare.

H. Brandstation.

Efter att ha lämnat vissa tekniska och statsbidragssynpunkter å brandstationerna framhålles anvisningarna, att man vid planering av en brandstation bör iakttaga, att den förlägges centralt i förhållande till bebyggelse, vägar etc. samt att den, då det gäller borgar- och frivillig brandkår, jämväl förlägges centralt i förhållande till personalens arbetsplatser och bostäder.

Här bör sålunda understrykas vikten av att vid planering av ny brandstation denna förlägges i närheten av en verkstad — t. ex. bilreparationsverkstad — eller industri, varifrån lämplig personal kan rekryteras till brandkåren. Vid utseende av plats för ny brandstation bör hänsyn jämväl tagas till den blivande personalens bostäder. En avvägning bör sålunda ske så att man får minsta avstånd mellan brandstationen och personalens såväl arbetsplatser som bostäder. Synnerligen lämpligt är också att i ny brandstation inreda bostäder åt några av brand-

personalen, i första hand åt något helstidsanställt brandbefäl, i andra hand åt någon eller några brandmän. Tillgången på dylika bostäder är ur brandförsvarsynpunkt av mycket stort värde.

I. Brandsyn.

Då detta kapitel är av särskild betydelse må det här intagas ordagrant.

"För brandsyn bör om möjligt hela storkommunen utgöra ett enda brandsynedistrikt. I de största kommunerna torde detta dock komma att medföra att ett heltidsanställt befäl måste anställas. Det kan knappast beräknas att en brandchef, som innehar uppdraget vid sidan av annat arbete, skall hava tillräcklig tid att förätta brandsyn inom en storkommuns hela område. Fast anställning av ett brandbefäl i de största kommunerna motiveras jämväl därav, att brandbefälet — utöver brandsyn och övningar med såväl brandkår som reservbrandstyrka — har en mångfald andra uppgifter inom brandförsvaret t. ex. handläggandet av byggnadsärenden, besiktningar, konsultationer, ävensom civilförsvarsuppgifter m. m. En kombination av kommunala tjänster kan även tänkas, t. ex. att ett brandbefäl tillika är byggnadsinspektör o. s. v. Därest det icke låter sig göra att förfara som nu sagts, bör en uppdelning av storkommunen ske i brandsynedistrikt, vilka distrikt lämpligen kunna sammanfalla med de gamla kommunerna. Av stor betydelse är, att ett brandbefäl blir ordförande i brandsynenämnden i de olika distrikten, dels för att man skall få den mest sakkunnige för uppgiften, dels också för att brandbefälet skall bliva väl orienterat inom släckningsområdet.

Beräffande brandsynenämndernas sammansättning bör, förutom här ovan nämnda synpunkter, framhållas, att skorstensfejaren bör ingå i nämnden — redan nu är denne inom vissa län enligt särskilt reglemente skyldig att, mot viss ersättning av kommunen, delta i brandsynen — samt att brandsynenämnden även bör kompletteras med en byggnads-sakkunnig person."

K. Sotning.

Under sotningskapitlet konstateras, att det blivit allt vanligare att landskommunerna använda sig av yrkesutbildade skorstensfejare. Storkommunindelningen torde enligt anvisningarna kunna antagas medföra att det blir ännu vanligare med yrkesutbildade skorstensfejare å landsbygden.

En redogörelse lämnas härefter för vissa organisatoriska och ekonomiska frågor, vilka kunna vara av intresse för de blivande storkommunerna, då det gäller sotningsarbetet.

Härefter beskrives sotningsväsendet å Malmöhus läns landsbygd, där indelning i sotningsdistrikt redan genomförts.

Som ett led i strävandena att giva sotningsväsendet inom ett län en enhetlig utformning framhålls det vidare, att sotningsfristerna böra vara så likartade som möjligt för alla kommuner. Även sotningstaxorna böra om möjligt vara desamma i samtliga kommuner.

L. Byggnadstekniska brandskyddsbestämmelser.

En kortfattad redogörelse lämnas för 1948 års byggnadslagstiftning i de delar densamma är av betydelse för brandförsvaret och dess organisation.

III. Skogsbrandförsvaret.

Slutligen beröres helt kortfattat skogsbrandförsvarets organisation i de blivande storkommunerna.

Drivas från fristående behållare eller befintlig tryckluftledning.

z

Begär
prospekt
nr 468

Grundat
1840

KOCKUMS
MEKANISKA VERKSTADS AB · MALMÖ

Brandalarmering på landsbygden

Då det många gånger visat sig svårt att på ett tillfredsställande sätt och till rimliga kostnader lösa brandalarmeringsfrågan på landsbygden och i de mindre samhällena, vill undertecknad här beskriva en anordning, som provats i några kommuner och som ett flertal kommuner inom Örebro län förmodligen komma att anskaffa.

Som regel gäller, att ingående alarmering (brandlarm) sker per telefon eller med bud och utgående alarmering (brandsignal) sker medelst tyfon (membransändare).

Brandlarmet mottages och brandsignalen avges av en eller flera brandalarmeringscentraler (brand-ac).

Ingående alarmering.

Beträffande ingående larm per telefon skall särskild apparat vara avsedd härför. Denna får således icke användas för annat ändamål än mottagandet av eldsvådeanmälan. Man bör eftersträva att å densamma få ett nummer, som är lätt att hålla i minnet. Där alarmering av brandkåren sker via telefonbetjänsstation, behöver man ju i regel endast begära "Brandkåren".

Telefonen för ingående larm utgöres, om flera än en brand-ac förekommer, av en huvudapparat och en eller två anknötningar. A huvudapparat finnas en omkopplare medelst vilken man kopplar in den apparat, varå eldsvådean-

mälan skall göras (vakthavande). När anknötning mottager anrop ringer dessutom huvudapparatens ringklocka. Till en av apparaterna medgives inkoppling av en extraklocka eller ett manöverrelä. Anläggningen kan också användas för intern förbindelse mellan apparaterna. Den abonneras av Telegrafverket i vanlig ordning.

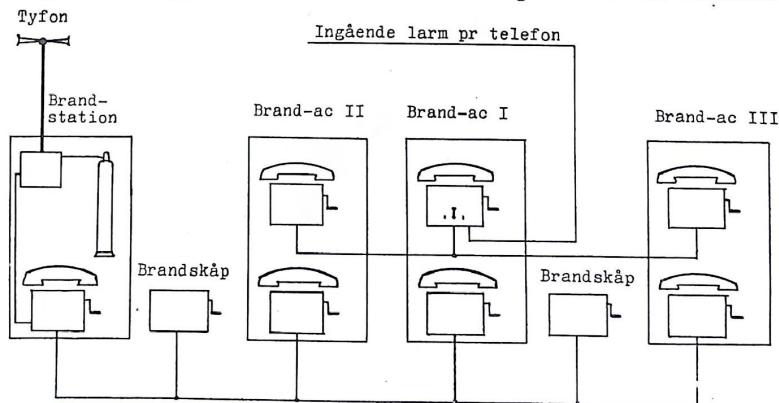
Utgående alarmering.

För den utgående alarmeringen användes tyfon. Denna är försedd med anordning för elektrisk utlösning (fjärrutlösning).

Brandsignalen utgöres av en lång signal, som utgår tills automatisk eller manuell återställning sker. Lämplig signaltid är cirka 45 sekunder. (Betr. utgående larm å tyfon gäller, att i ort med organiserat civilförsvar den fastställda brandsignalcoden användes. I annan ort får signal av godtycklig karaktär användas. Tidsbestämd signal är dock att rekommendera.) För utlösning av tyfongen användes dels brandskåp (startapparat), dels en särskild s. k. larmapparat (se nedan). Utlösning kan förutom från brand-ac också ske från brandstationen och från någon offentlig plats. I sistnämnda fall sker ingående och utgående larm samtidigt.

Startapparaterna och larmapparaterna äro parallellkopplade å samma ledning.

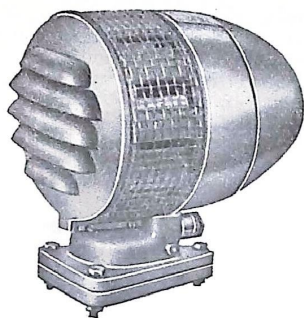
Erforderliga manöver- och telefonledningar

Anläggning med flera brand-ac.

MOWE-NYTT

FS 1 a

Äntligen
i
Sverige

TYP FS 1 a
enbart motorsirén

TYP FLS 1 a
motorsirén med varierande rött ljus

DEN TJUTANDE MOTORSIRÉEN

för
BRANDBILAR
och
POLISBILAR

FLS 1 a

Begär OFFERT i dag.

Ensamförsäljare i Sverige

MOLIN & WESTBERG

Ingenjörfirma

Mäster Johansgatan 5

Tel. 388 40

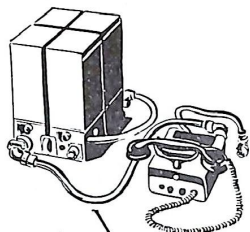
MALMÖ

Tel. 759 12

BILRADIOTELEFON

SYSTEM MP

M. P. Pedersen, Köpenhamn

BRANDKÄR

AMBULANS

POLIS

TAXI

ELVERK

INDUSTRI

Begär offert

Representant för Sverige

Beprövat system

Litet platsbehov

Låg strömförbrukning

Låga underhållskostnader

Lätt att skifta

mellan olika vagnar

AB Telesignal

Ormbergsvägen 5

Gröndal, Stockholm

Tel. 45 96 60, 45 96 61

Avd.kontor: Hälsingborg, Nytorpgatan 87 b, tel. 130 09

„ Borås, Bergdalsgatan 20, tel. 208 54

förhyras av Telegrafverket. Härför erlägges en inträdesavgift av kronor 25: — per 100 meter ledning, varpå hyran utgör 90 öre per 100 meter och kvartal. Om dessa ledningar bestå av blanktråd bör anslutning ske över skyddsapparat till förhindrande av falsk utlösning vid åskväder.

Brandalarmeringscentral.

Då man i vissa fall på landsbygden icke har någon möjlighet att på grund av svårigheter med vakthållningen kunna förlägga brandalarmeringscentralen till en enda plats, inrättas i stället flera brand-ac. Tre sådana är dock ur både teknisk och praktisk synpunkt det största antal, som bör förekomma. Genom detta arrangemang uppdelas ju vakthållningen på flera personer (ställen) och blir således ej så betungande. Varje brand-ac kan lämpligen svara för alarmeringen en vecka i taget.

Brandalarmeringscentralerna utmärkas med markeringslampa och skylt samt angives å alarmeringsanvisningen i fastigheterna. De benämnas I, II och III. Den till anläggningen för ingående larm hörande huvudapparaten är placerad å brand-ac I (brandchefen) och de båda anknytningsapparaterna å resp. II och III. Intill telefonen för ingående larm är larmapparaten placerad för att vid ingånget meddelande om brand vara nära till hands för tyfonutlösning.

Förbindelse brand-ac—brandstationen

För att brandkåren snabbt skall erhålla utryckningsadressen, bör en direkt förbindelse finnas mellan brandalarmeringscentralerna och brandstationen. Att härvidlag använda sig av rikstelefon vore förkastligt, emedan denna kunde vara upptagen för ytterligare anmälan, förfrågningar etc., varigenom utryckningen skulle fördröjas. Genom att använda larmapparaten har man också löst förbindelsefrågan mellan rubr. ställen.

Det går endast att ringa från brandstationen och till brand-ac.

Om brand-ac önskar förbindelse med brandstationen för att exempelvis meddela motbud, kan detta ske, men därvid utlöses samtidigt tyfonen. Detta innebär dock ingen nackdel, emedan enbart en ringsignal i regel ej uppfattas, när bilmotorerna äro igång.

Larmapparaten är en telefonapparat av LB-typ. Den är försedd med vevinduktor och omkastare. Användande av larmapparaten medför förenkling av såväl apparatutrustning som ledningar. Som regel gäller, att då flera larmapparater förekomma, den apparat som utlöst brandsignalen också besvarar det anrop, som väntas från brandstationen. Larmapparaten lämpar sig väl både där en och där flera brand-ac förekomma.

Avslutningsvis skall här lämnas ett sammandrag över de båda för landsbygdsalarmering vanligen förekommande alternativen:

Anläggning med en brand-ac.

Ingående alarmering sker per telefon eller med bud till brand-ac eller medelst brandskåp (startapparat).

Utgående alarmering sker medelst tyfon, som startas med larmapparat från brand-ac eller med brandskåp (startapparat).

Förbindelse brand-ac—brandstationen anordnas medelst larmapparat. Brand-ac inväntar anropet från brandstationen.

Anläggning med flera brand-ac.

Ingående alarmering sker per telefon till vakthavande brand-ac eller med bud till närmaste brand-ac eller medelst brandskåp (startapparat).

Utgående alarmering sker medelst tyfon, som startas med larmapparat från vakthavande brand-ac eller, vid ingånget meddelande per bud, från mottagande brand-ac eller med brandskåp (startapparat).

Förbindelse brandalarmeringscentralerna—brandstationen anordnas medelst larmapparat, varvid den brand-ac som utlöst signalen besvarar anropet från brandstationen.

I båda alternativen gäller, att då brand-ac icke utlöst signalen, är adressen "brandskåpet".

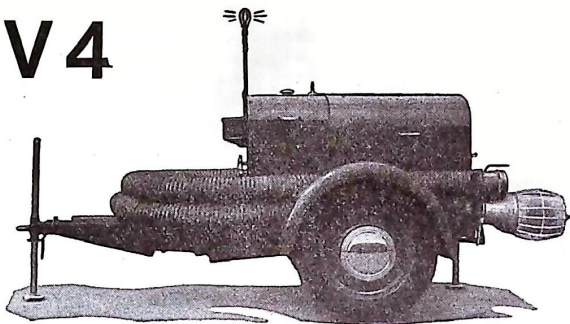
Här beskrivna anläggningar kunna, om så anses behöfligt, förses med ytterligare en tyfon. Likaså kan tyfonen kompletteras med s. k. telefontyfonanläggning, vilket innebär att brandsignal kan utsändas å telefoner i brandmännens bostäder och på deras arbetsplatser. I övrigt få ju anläggningarna anpassas efter de lokala förhållandena i varje särskilt fall.

Nils Körberg.

Prenumeranter!

Detta är sista numret år 1951 av Brandkärstidskrift. Prenumerera i dag för år 1952 om Ni inte redan gjort det. Prenumerationslista i föregående nummer.

RV4

En lättare, effektivare motorspruta,
med 4-cyl. Volvomotor,
ger 1200 l/min vid 9 kg/cm².

Wilh. Rubergs Fabr. AB., Långebro

Tel. Kristianstad 101 74 - 101 78 - 162 78

Brandchefer

Har Ni tänkt på att skydda Edra egna anläggningar mot eldsvåda?

Senast i december 1950 drabbades en brandstation av eld.

Låt därför installera AUTOMATISKT BRANDALARM SYSTEM
TJEDER.

Vi utarbete utan kostnad eller förbindelse för Er en offert, om vi
erhålla ritningar över de byggnader, som Ni önskar skyddade.

AUTOMATISKT BRANDALARM AB

Stockholm

MALMKÖPING

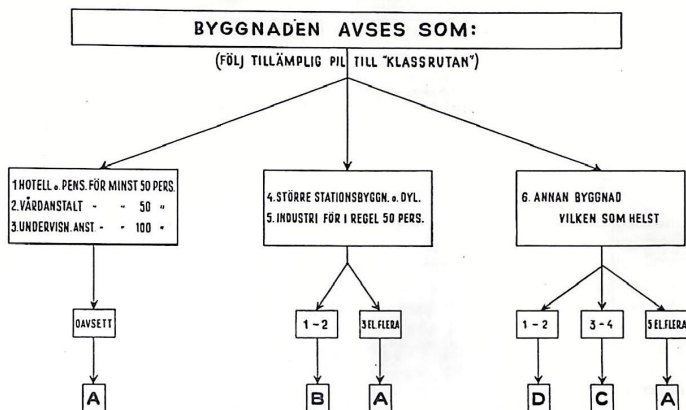
Göteborg

tel 338 växel

Av försäkringsbolagen godkänd anläggningsfirma

Byggnadsstadgan paragraf 64

För att underlätta tolkningen av § 64 byggnadsstadgan samt garagebestämmelserna i Byggnadsstyrelsens anvisningar har brandchef Eric Ström, Uddevalla, i tvänne tabeller sammanställt bestämmelserna på ett enkelt och tydligt sätt.

Nyckel:

Mellersta radens rutor ("oavsett", "1—2" o. s. v.) avser antalet våningar.

Klass A = brandsäker konstruktion för: *vertikala bärverk* samt på brandsäkert bärverk vilande *bjälklag* eller *innerstakonstruktion*.

„ B = „ „ „ : *samtliga bjälklag* och tillhörande *vertikala bärverk*.

„ C = „ „ „ : *vertikala bärverk, bjälklag* över *källare* samt *översta* på brandsäkert bärverk vilande *bjälklag* eller *innerstakonstruktion*.

„ D = „ „ „ : *Inga särskilda krav, även träkonstruktioner* äro tillåtna.

Sammanfattning: "A-konstruktion" krävs alltså: *dels* för angivna hotell och pensionat, vårdanstalter och undervisningsanstalter *oavsett* antalet våningar, *dels* för stationsbyggnader o. dyl. samt angivna industrier i *3 eller flera* våningar, *dels* för vilken annan byggnad som helst i *5 eller flera* våningar.

"B-konstruktion" „ „ : för större stationsbyggnader o. dyl. samt angivna industrier i *1 eller 2* våningar.

"C-konstruktion" „ „ : för "annan byggnad" vilken som helst i *3 eller 4* våningar.

"D-konstruktion" „ „ : är tillåten för "annan byggnad" i *1 eller 2* våningar.

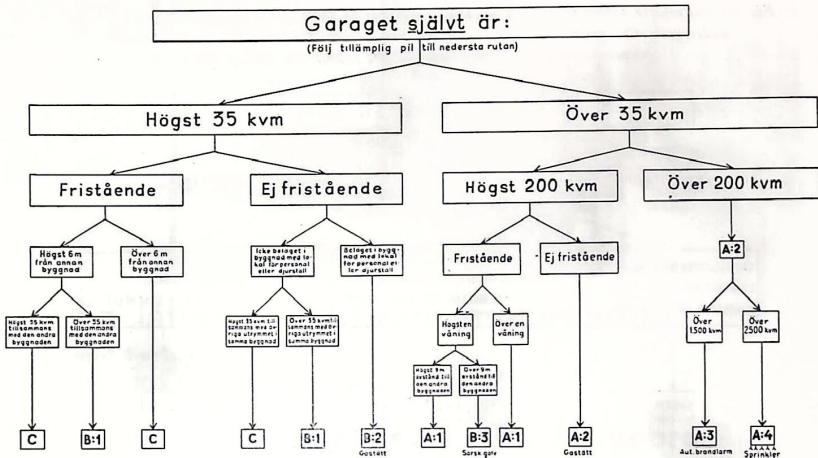
Anm. Beträffande "annan byggnad" räknas vind såsom våning, om den är inredd till mera än hälften.

Inom städer, köpingar och den del av landsbygden, där stadsplanebestämmelser gälla, må vinden inredas endast till 1/3.

Obs. Ovanstående bestämmelser gälla icke för *ekonomibyggnad till jordbruksfastighet på landsbygden*, där byggnadsreglerande planläggning saknas.

I övrigt gälla bestämmelserna för *hela landet*, även om stadsplan, byggnadsplan eller utomplansbestämmelser icke finnas fastställda.

Garagebestämmelserna

Förklaring till "klass"-rutorna (de nedersta) i tabellen.

Beträffande väggar och tak, som omsluta garaget betyder:

C	: även oskyddat trä är tillåtet.
B (1—3)	: invändigt minst brandhärdigt beklädda.
A (1—4)	: brandsäkra.

I övrigt betyder "klass"-rutorna:

Klass C.

- 1) *Golvet*: obrännbart.
- 2) *Inre vägg- och taktytor*: oskyddat trä tillåtet.

Klass B: 1.

- 1) *Golvet*: obrännbart.
- 2) *Inre vägg- och taktytor*: brandhärdigt beklädda.

Klass B: 2.

- 1) *Golvet*: obrännbart.
- 2) *Inre vägg- och taktytor*: brandhärdigt beklädda.
- 3) *Avskiljning*: gastätt.

Klass B: 3.

- 1) *Golvet*: obrännbart, ej oljeabsorberande, med lutning.
- 2) *Inre vägg- och taktytor*: brandhärdigt beklädda.

Klass A: 1.

- 1) *Golvet*: brandsäkert, ej oljeabsorberande, med lutning.
- 2) *Omslutande väggar och tak*: brandsäkra.
- 3) *Övriga väggar*: obrännbara.

Klass A: 2.

- 1) *Golvet*: brandsäkert, ej oljeabsorberande, med lutning.
- 2) *Omslutande väggar och tak*: brandsäkra.
- 3) *Övriga väggar*: obrännbara.
- 4) *Avskiljning*: gastätt.

Klass A: 3.

- 1) *Golvet*: brandsäkert, ej oljeabsorberande, med lutning.
- 2) *Omslutande väggar och tak*: brandsäkra.
- 3) *Övriga väggar*: obrännbara.
- 4) *Avskiljning*: gastätt.
- 5) *Utrustning*: automatisk brandalarm.

Klass A: 4.

- 1) *Golvet*: brandsäkert, ej oljeabsorberande, med lutning.
- 2) *Omslutande väggar och tak*: brandsäkra.
- 3) *Övriga väggar*: obrännbara.
- 4) *Avskiljning*: gastätt.
- 5) *Utrustning*: sprinkler.

Statens Brandinspektion

Ett genmäle

Riksbrandinspektören har begärt plats för nedanstående bemötande.

I Brandkårstidskrift nr 10/1951, sid. 239, återfinnes en artikel, benämnd "Nya brandordningar", som författats av länsbrandinspektören Curt Bergström. Då denna artikel innehåller vissa synpunkter, som förtjäna ett klargörande, får riksbrandinspektören med anhållan om intagande i ett följande nummer av tidskriften framföra följande.

I statens brandinspektions cirkulär nr 14 "anvisningar angående brandförsvarets ordnande efter ny kommunindelning" har riksbrandinspektören redovisat samtliga de problemställningar som enligt riksbrandinspektörens mening kunna väntas uppkomma i samband med genomförandet av den nya kommunindelningen. I inledningen till det ifrågasvarande cirkuläret framhålls bl. a. följande.

"Frågan om en omarbeting av normalbrandordningarna har vid åtskilliga tillfällen förts på tal i föreliggande sammanhang. Med hänsyn till att en stor del av kommunerna icke berörs av kommunindelningen, har det icke ansetts lämpligt att för närvarande omarbete desamma." På grund härav har gällande normalbrandordningar alltså icke ansetts bära i huvudsakliga delar tjäna till vägledning, därvid emellertid de anvisningar som lämnats i det nyssnämnda cirkuläret i möjligaste mån böra beaktas. Allmänt torde kunna sägas, att länsbrandinspektören Bergström framfört önskemål, som icke direkt äga samband med den nya kommunindelningen utan fastmer får anses innebära förslag till viss omarbeting av gällande normalbrandordningar. Med hänsyn till vad förut sagts rörande omarbeting av normalbrandordningarna är det icke lämpligt att samtliga av länsbrandinspektör Bergström framförda förslagen nu göras till föremål för någon åtgärd från kommunernas sida. Å andra sidan möter det givetvis intet formellt hinder att kommunerna, i den mån de så önska i sam-

band med brandordningarnas omarbeting, beakta till vissa delar de av länsbrandinspektör Bergström framförda förslagen. I det följande avser riksbrandinspektören att punkt för punkt taga ställning till de sålunda framställda förslagen.

1 §. I samtliga de förslag till brandordningar, som riksbrandinspektören haft att granska efter genomförandet av den ifrågasvarande sänkningen av åldern för valbarhet till brandstyrelse, har riksbrandinspektören berört denna ändring (från 25 till 23 år).

2 §. Här upptaget förslag synes vara av ringa betydelse. Riksbrandinspektören har i varje fall icke kännedom om att behov härutinnan förefinnes.

3 § *punkt 1*. Frågan om godkänd skorstensfejare i landskommun har berörts i nyssnämnda cirkulär, sid. 17.

Beträffande *punkt 3* angående ordet "beredskapsmän" synas riksbrandinspektören några åtgärder icke för närvarande böra vidtagas. Det torde få bli beroende på utredning framdeles ifråga om skogsbrandförsvarets organisation, huruvida dylik ändring bör komma till stånd.

5 och 6 §§. Dessa §§ berörs i cirkulär 14 sid. 11—12 och i ett nyligen av statens brandinspektion utgivet cirkulär nr 15 med anvisningar ifråga om municipalsamhälles återgång i brandförsvårshänseende till moderkommunen.

8 §. Härutinnan hänvisas till vad ovan under 3 §, punkt 3, sagts.

11 §. Vad som föreslås under denna paragraf synes icke vara av den beskaffenhet att det bör intagas i brandordningen utan det bör i första hand ha sin plats i en instruktion för brandchefen. Enligt vad riksbrandinspektören har sig bekant förekommer det föreslagna stadgandet icke i någon nu gällande brandordning.

14 §. Förslaget synes värt beaktande.

16 §, 1 mom. Frågan beröres i statens brandinspektions cirkulär nr 6, sid. 7. Andra mom. synes lämpligen kunna införas i brandordningen.

19 §. I länsbrandinspektör Bergströms län, Göteborgs och Bohus län, förekommer oftast 30.000 resp. 70.000 kronor. Av 15 undersökta brandordningar ha 14 visat sig ha nämnda värden under det att en har värdena 50.000—100.000 kronor. Enligt riksbrandinspektörens mening synas sistnämnda siffror allt för höga.

Hela kåren har väl Brandkårstidskrift? Om inte — prenumerera!

Andra stycket kan synas överflödigt med hänsyn till "Anm." under punkt a).

20 §. Emot detta påpekande synes intet vara att erinra.

23 §. Denna detalj påpekas i statens brandinspektions cirkulär nr:ris 14 och 15.

24 §, *punkt 1*. Förslaget synes i och för sig välbetänt. Emellertid kan det komma att stöta på rent praktiska svårigheter, då skorstensfejaren kan finna det nära nog omöjligt att tillfredsställande iakttaga den ifrågasatta sotningsfristen inom ett stort distrikt med långa avstånd.

Punkt 4 b), en ändring från "6 mån." (2 gånger om året) till "4 mån." medför icke någon nämnvärt ökad säkerhet mot soteld. I södra Sverige med 8 mån. eldning blir det i verkligheten ingen ändring. Längre norrut, där 9 mån. eldning förekommer, blir det omöjligt att genomföra 4 mån. frist; det blir nog även där 2 gånger om året.

26 §. Första delen kan i och för sig synas önskvärd, men då brandsynenämnd har möjlighet att giva föreläggande med stöd av bestämmelserna i 11 § brandlagen, är det inte nödvändigt att få det ifrågasatta tillägget infört.

Andra delen avser införande av en ny paragraf efter 28 §, nämligen 30 § i normalbrandordningen för städer m. fl. Emellertid torde dylika föreskrifter icke vara av den betydelse att de böra intagas i brandordningen. Där emot torde de kunna föreskrivas av vederbörande brandstyrelse eller eventuellt intagas i en för skorstensfejaren avsedd instruktion.

29 §. Här föreslagen ändring synes vara av ringa betydelse.

32 §. Enligt riksbrandinspektörens mening bör länsstyrelserna fastställa sotningstaxor även i landskommuner, eljest föreligger risk för att det skall bli olika taxor i olika kommuner med samma skorstensfejare. Det är vidare angeläget att inom länet enhetliga taxor i största möjliga utsträckning gälla i fråga om samma slag av sotningsobjekt.

34 §. Den föreslagna bestämmelsen synes vara av underordnad betydelse.

37 §. Bestämmelsen om halmstackars avstånd bör givetvis få avgöras av kommunen

själv. Så är även fallet med andra stycket, vilket är detsamma som 38 § i brandordningen för stad. Detta kan givetvis vara lämpligt att införa.

38 §. Föreliggande förslag synes riksbrandinspektören något för strängt.

40 §. De framförda förslagen kunna biträdas.

47 §. De båda uttrycken synas riksbrandinspektören identiska.

Sammanfattningsvis får riksbrandinspektören sålunda konstatera, att några av de av länsbrandinspektör Bergström framställda förslagen synes värda visst beaktande i samband med upprättandet av de nya brandordningarna. I övrigt torde de anvisningar som lämnas i statens brandinspektions cirkulär nr 14 kunna tjäna till ledning vid uppgörandet av förslag till nya brandordningar för storkommunerna.

DEN VÄLKÄNDA SKUMVÄTSKAN
SCHAUMGEIST FINNES ÅTER
I MARKNADEN

LUCEMA AB

NYBROKAJEN 7, STOCKHOLM - TEL. 21 00 38, 21 09 26
GENERALREPRESENTANT FÖR SVERIG

Insänd omedelbart prenumerationslistan för år 1952!

Ordet fritt

Giv oss enklare motorsprutor!

Emedan undertecknad ej kan gå med på att avfärda diskussionen angående enklare motorsprutor så lätt som ing. Arild tydligen avser med sin artikel, kommer här att framdragas några detaljer, som bör kunna förbättras.

Man kan nog fastslå att brandkärerna skulle vara mycket betjänta av enklare och driftsäkrare spruttyper. Ing. Arild erkänner att våra sprutors motorer ej äro konstruerade för längre tids toppbelastning. I de fall där motorerna utgöras av vanliga bilmotorer, utformade för en relativt jämn körning utan några längre toppbelastningar är en specialmotor, som tål lång hård belastning, önskvärd. Motorernas elektriska system bör kunna göras mindre sårbart, och vad pumparna beträffar så kan man väl anse att sugslangar och sugslangskopplingar äro mogna för en förbättring. Vill man gå riktigt långt så borde snart tidpunkten vara inne att utföra pumparna i någon armerad konstharthartsprodukt. I övrigt kan man väl tänka sig sprutornas motorer utnyttjade på ett bättre sätt. Varför inte fortsätta på den väg, som är inslagen i och med utnyttjandet av bilmotorn för drivande av en pump. Montera motorerna för sig och konstruera en bra kopplingsanordning, så kan motorn användas som kraftkälla i ett flertal fall allt efter behov.

Enligt vad ing. Arild framhöll i sitt inlägg i diskussionen, så finnes knappast några större möjligheter för tillverkaren att för närvarande förenkla motorsprutorna. Ing. Arild anser tydligen att god vård och sakkunnigt handhavan-

de är enda vägen att säkerställa en motorsprutas driftsäkerhet. Men om detta innebär för stora fordringar på brandmännen vid små landsbygdsbrandkärer, vilket tycks vara förhållandet i många fall, hur skall man då lösa problemet? Ing. Arilds råd, att en brandkår skall vända sig till konsulten eller tillverkaren vid besvär med sin motorspruta, är gott och väl, men det löser ej frågan om kompetent skötsel. Någon kanske anser att allt är tillfyllest bara sprutskötarna få gå igenom motorsprutskötarkurser, men detta visar sig tyvärr ingalunda vara fallet. I och för sig är det väl inte några större svårigheter att sköta en motorspruta tillfredsställande, men det brister i oroväckande hög grad vad beträffar ansvar och organisation av skötseln. Tillverkarna borde kunna utarbeta enkla skötsel föreskrifter — inga handböcker med massor av detaljer. Sedan borde tillverkaren, efter det en motorspruta levererats, kosta på köparen ett besök, varvid handhavande och skötsel av densamma genomginges med de, som sedan skola använda den.

När det gäller befintlig äldre materiel av alla slag borde nog både brandkärer och tillverkare ägna litet mera tid och pengar på dess skötsel och driftsäkerhet och inte huvudsakligast intressera sig för nyheter, vilkas värde många gånger kan diskuteras. Vi hoppas alla att utvecklingen går framåt mot effektivare och enklare materiel, men vi bör undvika att materielen kompliceras och förfaller till ögontjänari.

Ett behov av kontinuerlig forskning för att få fram effektiv, enkel, driftsäker och billig brandmateriel föreligger, vilket inte är någon nyhet, och då man knappast kan räkna med att brandredskapsfirmorna ha ekonomiska möjligheter att förverkliga denna tanke, så måste krafttag tagas för att intressera staten för sådan forskning.

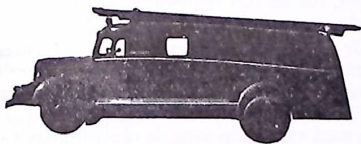
Arne Avergård.

Brandbil modell BRISSMAN, med svängt, bakåtlutande tak,

plats för 800 meter slang, tank om 800 liter, 2000 min/lit. frontpump. Levereras kompletta med chassi och pump eller byggas på egna chassi. Leveranstid för närvarande ca 3 mån.

Billiga priser.

Begär offert.

BRISSMANS BRANDREDSKAP

HALMSTAD

Telefon 3333

"Giv oss enklare motorsprutor"

Red. bereder gärna plats för nedanstående långt gående tekniska funderingar med anledning av insändaren i nr 10/1951.

Genom välvilligt tillmötesgående från tidskriftens Redaktion har undertecknad bevärdigats att taga del av insändaren med rubriken "Giv oss enklare motorsprutor" i nr 10 av tidskriften.

Insändaren torde sannolikt avse en konstruktion, som genom sin enkelhet skall bli vad som kallas "idiotsäker", d. v. s. att maskineriets skötsel och handhavande ej kräver någon som helst tankeverksamhet utan att det skall kunna hanteras av en komplett idiot.

Vi ha en ny konstruktion under utarbetande, från vilken vi egentligen ännu ej hade haft för avsikt att låta täckelset falla, men insändaren är av sådan art, att den ger oss anledning att åtminstone glänta litet på förlåten.

Sprutan är ingen bogsäker sådan, utan är i stället självgående. Med tanke på önskemålet att helt kunna frigöra sig från användandet av bensin och andra flytande drivmedel användes för driften *atomenergi*. Sprutan blir försedd med en del finesser, av vilka åtminstone en del för första gången tillämpas på en brandspruta. För att ej onödigtvis besvära brandmanskapet i händelse av eldsvåda är sprutan försedd med en särskild högkänslig televisionsmottagare, som direkt registrerar en ingående brandlarm. Denna mottagare överför impulser via selen-celler till ett robotmaskineri, som leder ut sprutan genom de automatiskt öppnade garageportarna. Vägen fram till brandplatsen finner sprutan därefter med hjälp av en radarinstallation, som arbetar efter principen att söka synkronisera televisionsbilden med terrängen. Detta har till påföljd, att sprutan måste uppsöka brandplatsen, för att full synkronisering skall kunna uppnås.

När sprutan väl kommit till brandplatsen, återstår ett ej obetydligt arbete. Först gäller det att söka upp vattentaget. För den skull är sprutan försedd med ett ytterst känsligt ultrahygroskop, med vars hjälp även de obetydligaste vattentillgångar kunna upptäckas. Ja, det är ej endast vattentäkter som registreras, utan även

alla andra typer och slag av fluida. Under de prov, som under utarbetandet av denna konstruktion företagits, hände tyvärr ett rätt så pinsamt intermezzo. En medelålders herre, som just stod i begrepp att nedsvälja, märk väl, endast 21 1/2 centiliter Herrgårdsbrännvin, fick sig nämligen denna sin aperitif på ett våldsamt sätt berövad, då sprutan helt plötsligt och för denne medelålders man fullständigt överraskande rusade in i hans kammare, slängde en 150 mm sugslang i snagsglaset och evakuerade det på mindre än 10 sek.

Som sagt, sprutan uppsöker själv vattentaget. En med en katapultstol likartad konstruktion kastar ut sugslangen, som i sin ytterända är försedd med ett öga, i vilket en selencell är inmonterad. Härigenom försäkras man sig om att sugslangen alltid hamnar i vattnet.

Den värsta uppgiften återstår dock för sprutan att klara, nämligen med vilken vattenmängd och med vilket tryck den skall ställa in sig på att arbeta. Det är nämligen ej endast hittills kända problem, som här skola lösas; vi tänka sålunda på att teoretiskt korrekta friktionsförluster i slangen, läckageförluster, nivåskillnader och munstyckstryck måste beräknas, innan släckningsarbetet får igångsättas. Nej, numera är det åtskilliga andra synpunkter, till vilka hänsyn måste tagas.

För att lyckligt och resultatrikt kunna genomföra en släckning måste några av följande fakta medtagas i beräkningen:

- 1) Är huset av sten eller trä?
- 2) Hur många våningar och hur många meter i omkrets?
- 3) Hur många personer bo i huset? Av vikt är att ange, hur många av dem som redan tidigare äro änkor.
- 4) Husvärdens och vicevärdens namn, kön, ålder och yrke.
- 5) Huruvida strykinrättning finnes i huset eller ej.

Ja, papperet är dyrt och utrymmet litet, och därför få vi inskränka oss till att ange endast några få av de faktorer, som måste medtagas i beräkningen.

För att snabbt och utan större tidsutdräkt kunna genomföra dessa beräkningar är i sprutans verktygslåda inmonterad en matematikmaskin av det numera så populära slaget. Denna maskin kan naturligtvis ej vara av det större

Hela kåren har väl Brandkärstidskrift? Om inte — prenumerera!

PROVAPPARATER

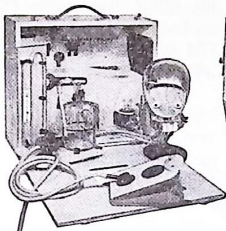
Med **DRÄGER** VENTILPROVARE kontrollerar Ni tätteten på utandningsventilerna på Edra helmasker.

DRÄGER PROVAPPARAT FÖR SYRGASAPPARATER

Med denna provapparat kontrollerar Ni på en syrgasapparat

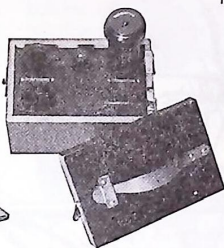
- den konstanta doseringen
- tätteten
- övertrycksventilens motslånd
- när lungautomaten träder i funktion

DRÄGER TÄTHETSPROVARE FÖR HELMASKER

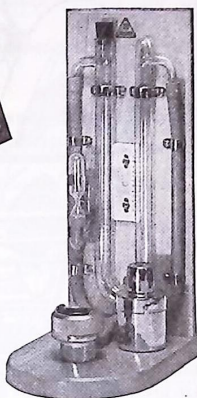
Denna täthetsprovare användes för att konstatera huruvida Edra helmasker är täta. Täthetsprovaren levereras komplett med alla tillbehör. Anslutning kan ske antingen till kompressor eller till den medföljande blåsbälgen.

Ring eller skriv till oss, så skall vi gärna lämna kompletterande upplysningar!

DRÄGER FILTERPROVARE

Andningsmotslåndet i de vanliga rökmaskfiltern mätes i mm v.p. vid en luftgenomströmning av 30 l/min. Med en filterprovare kan Ni lätt mäta andningsmotslåndet i Edra filter.

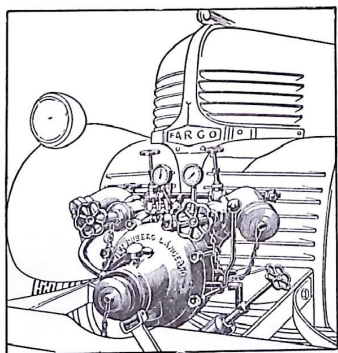

BICAPA
STOCKHOLM

BIRGER CARLSON & Co AB

Kaptensgatan 6 · STOCKHOLM · Telefon 67 91 30 (växel)

FRONTPUMPAR

för upp till 2000 m/lit.
vid 9 kg/cm²

Med avgasevakivering,
oljekylning och synkr.
koppling till motorn.

Kort leveranstid.

Wilh. Rubergs Fabriks-Aktiebolag

L Ä N G E B R O

Tel. Kristianstad 101 74 och 101 78

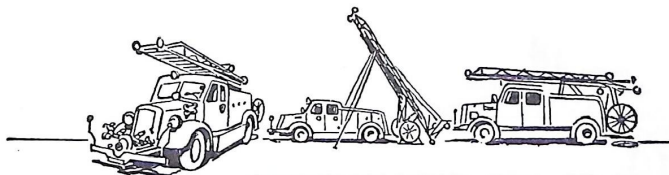

ARBOGAS BRANDKÅR

använder **WI-BE** stegen

Arbogas Brandkår har monterat en WI-BE-stege typ GGF-22 på en av sina senaste brandbilar. Stegen är en helsvetsad stålrörsstege med en max. höjd av 22 m. Godkänd av Kungl. Arbetarskyddsstyrelsen.

För brandkårsbruk ha vi även ett flertal andra stegtyper, av vilka vi speciellt vilja framhålla våra skarvstegar av lättmetall. — Begär offert.

AB WIKSTRAND & BERG · MORA · TEL. 480

slaget, men för att beräkningstiden ej skall överskrida 7 timmar och 42 minuter måste den dock förses med 4.723 reläer och 5.672 rör (rör = radiolampor). Vi räkna därvid med att i ekvationen ej skall behöva ingå mer än 367 obekanta. Skulle några fler obekanta uppträda, få de bekanta sig med varandra.

Sprutan har nu endast att utlägga erforderligt antal slangar. Då det alltid varit ett problem att medföra slang i den utsträckning som för varje särskild eldsvåda kräves, medför denna spruta ingen slang alls. I stället är ordnat med ett batteri med speciella sprutmunstycken, genom vilka en plastmassa pressas. Plastslangar tillverkas alltså på platsen, och genom att samtidigt vatten från sprutan tryckes in i plastslangen, kommer denna att skjutas framåt. Ännu en gång komma selencellerna till användning, i det att i början av varje slang är inmonterat ett öga, som söker sig mot brandplatsen.

Om, innan slangarna nå fram till sitt mål, branden har hunnit slockna av sig själv, avstänges vattentillförseln automatiskt.

Priset på denna nya spruttyp är ännu ej fast-

ställt. Vikten kan dock uppskattas och torde ej behöva överskrida 326 ton. En sak är säker, nämligen att sprutan är så idiotsäkert konstruerad, att icke ens en idiot behöves för dess skötsel.

Aktiebolaget Atomsprutt.

Kolsyresnösläckare fungerade ej, sex brandmän till sjukhus

Svenska Kolsyrefabriken har begärt plats för införande av nedanstående inlägg.

Med anledning av signaturen Å. S. artikel i Brandkärstidskrift nr 10 angående en kolsyresnöeldsläckare, som ej fungerat vid motorcykelbranden i Borlänge den 1/8 1951, beklaga vi hans så bestämt avfattade påståenden beträffande vår plombering av kolsyresnöeldsläckare, påståenden som för övrigt jävas av signaturen AH:s P. S. till samma artikel. Tyvärr nämnes icke i detta P. S. det förhållandet att vid ifrågavarande prov såväl klenare som också betydligt grövre tråd än vår ordinarie användes, var-

Transportabla och stationära

Skum- och Kolsyresläckare

samt all övrig

Brandredskap

Infördrå vårt kostnadsförslag

BRANDREDSKAPSFIRMAN

ODENIUS

AKTIEBOLAG

Östra Hamngatan 16

GÖTEBORG

Tel. 13 69 35, 13 69 47, 13 15 96

vid det visade sig att samtliga trådsorter med lätthet brusto vid den påkänning det blir fråga om i detta fall. A. S. påstånde att vi tidigare använt oss av en klenare metalltråd, vilken vi på sistone bytt ut mot en grövre järntråd utan att underrätta kunderna, måste bero på något missförstånd. Vi ha i många år uteslutande använt oss av den ifrågavarande sortens järntråd och ha inte tidigare fått någon anmärkning mot den. Självfallet skola vi nu efter därom gjord framställning plombera med en klenare tråd, men vi tillåta oss nämna att trådtyckleken icke i detta fall varit orsak till missödet utan skulle snarare vilja antaga att brandmannen i hastigheten försökt fälla bygeln åt fel håll, varvid apparaten självfallet icke låtit sig utlösas.

Vattensläckning av oljor

Med anledning av vissa uppgifter betr. rubricerade fråga införda i nr 8/1951 av tidskriften ber jag att få meddela vissa erfarenheter och synpunkter, grundade på försök under åren 1949—1951.

De faktorer, som inverka på vissa mineraloljors (bränn-, smörj-, transformatoroljor) släckning med vatten, äro vattenmängd, strålens form, tryck och ångbildning. Dessa faktorer ha ett inbördes sammanhang och böra därför, om gott släckningsresultat skall ernås, bringas i viss relation till varandra, särskilt när det är fråga om bränder på större ytor.

Släckningen sker genom kylning, bildande av olje-vattenskum och ångbildning. Även emulgering av oljan och vattnet förekommer. Två eller flera av dessa släckningssätt kunna förekomma samtidigt. Vilken släckningsmetod som än förekommer, måste den *vattenmängd*, som tillföres, vara så stor i förhållande till den brinnande ytan, att den kan säkerställa progressiv och snabb släckning. Sälunda gav 150 l/min i spridd stråle god verkan på 50 m² men alltför långsam släckning på 200 m².

Den slutna strålen är minst lämplig för dessa ändamål. Dess kylande verkan är visserligen god men synnerligen lokalt begränsad. Om oljan förekommer på större djup och brunnit viss tid, så att oljemassan upphettats, kan släckningen t. o. m. utebliva och i stället uppsjudning eller överkokning under fortsatt brand inträffa. Ångbildningen från slutna stråle är ringa. Den spridda strålen (strilstrålen) släcker genom skumbildning och kylning. Vatten-

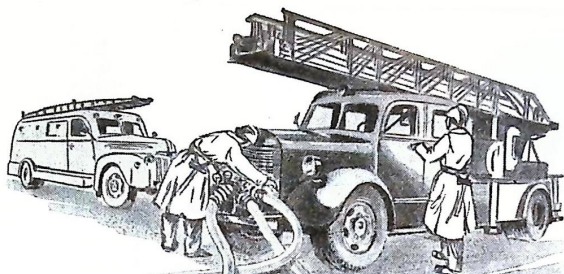
dropparna äro här stora och slå därför lätt genom oljans yta utan att i nämnvärd mån förångas, då de passera elden. Vid anslaget piskas oljan till skum. Relativt lågt tryck — 6 å 8 kg — är tillräckligt. Ångbildningen är större än från slutna stråle, men alltså av tillämpligen ringa omfattning. Den förhållandevis lilla yta som täckes av den spridda strålen framkallar krav på stor rörlighet hos strålen.

En mellanställning mellan spridd stråle och mycket finfördelad stråle (vattendimma) intager strålen från bl. a. vissa äldre spridarmunstycken och insatser. Trycket kan här alltså hållas under 10 kg/cm². Släckningen sker alltså jämt genom skumbildning, men kylningen gör större verkan än vid spridd stråle, vilket synes även av den ökade ångbildningen. Dropparna nå alltså jämt oljan, men de synas åtminstone partiellt förångas vid anslaget mot oljeytan. Kommer man så till de mest finfördelade strålarna (inkl. s. k. vattendimma) bli förhållandena följande. Även vid högre tryck (> 10 kg) gör finfördelningen att dropparnas anslagskraft snabbt avtager redan en eller annan meter från munstycket; de *falla* och slungas icke mot elden. Följden av dropparnas ringa storlek och långsamma fall blir, att de delvis förångas redan vid passerande av elden och under alla förhållanden då de träffa oljeytan, som de icke förmå genomtränga*). Härvid sker släckning genom kylning och den starka ångbildningen närmast oljeytan. Om nu oljan brunnit längre tid, bibehålla de undre, heta oljemassorna sin brandtemperatur — < 250° — åtminstone till en tid. Den nedkylda ytoljan har större specifik vikt än den undre, varma oljan och sjunker därför medan den varma oljan går upp till ytan. Denna heta olja avger oljeånga och, om eld alltså finnes i närheten, kan återantändning (backflash) äga rum, framför allt sedan vattenångan drivits undan.

Av vad ovan sagts om ångbildningen, synes framgå att denna är i viss mån omvänt proportionell mot droppstorleken hos släckningsvattnet. Ångan kan visserligen bidraga till släckningen, *men* den hindrar ofta sikten över släckningsområdet och är särskilt inomhus besvärlig för släckningspersonalen.

De för "vattendimma" erforderliga höga trycken ha vid ett par försök medfört slangbrott,

*) Om munstycket hålles så nära oljans yta, att vattendropparna pressas ned i oljan, sker kraftig skumbildning (och överkokning, om släckning sker i kärl).

I mer än 90 år...

har brandmän runt om i landet förlitat sig på
Jonsereds brandslang — som motsvarat förtroendet.

Noggrant utvald råvara. Specialbehandling av garnet
mot röta. Rundvävning samt fortlöpande noggrann kontroll...

allt detta garanterar att varje slanglängd håller av
Svenska Brandkårens Riksförbund fastställda ford-
ringar betr. lätthet och sprängningstryck.

Begär Jonsereds linslang med 2
blå ränder — svensk produkt
av högsta kvalitet.

Jonsereds
där tradition förenas med modern teknik

**JONSEREDS FABRIKERS AKTIEBOLAG • JONSERED
GRUNDAT 1833**

Auktoriserade
återförsäljare:

BRISSMANS BRANDREDSKAP, Halmstad
A. B. HENRIKSSONS BRANDREDSKAP, Stockholm - Göteborg - Malmö - Sundsvall
ODENIUS A.-B., Göteborg • A.-B. PUMPINDUSTRI, Göteborg - Stockholm - Malmö

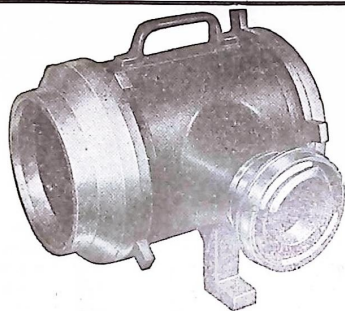
NYHET FRÅN BRISSMANS *Lättmetallshjälm med ställbar inredning.*

Storleken kan ändras upp till 3 cm. på ett par minuter. Mjuk anliggningsrem som passar alla huvudformer och håller hjälmen stadigt på huvudet utan att trycka. Hjälmen är helt krymp- och rostfri. *Patentsökt.* Våra lättmetallshjälm har 3 gånger bättre värmskydd än lackerade stålhjälm.

C:a 30.000 hjälmarna sålda sedan 1938. Finnas för omgående leverans. Sändas kostnadsfritt till påseende. — Gamla hjälmarna kunna även förses med den nya inredningen och ompoleras.

Brandbilar och all övrig brandmateriel till lägsta priser.

BRISSMANS BRANDREDSKAP, Inneh. f. Brandmäst. F. Brissman, **Halmstad**. Tel. 3333

AMASON

för snabb och effektiv
SLANGTVÄTT
samt all övrig

BRANDMATERIEL

från

MOLIN & WESTBERG

Mäster Johansgatan 5 MALMÖ Tel. 388 40, 759 12

Specialfirma i brandredskap

BRANDBILAR — AMBULANSER

och SPECIALFORDON för BRANDKARER byggs vid vår karosseriverkstad i önskat utförande.

Försäljning av alla slags förekommande brandredskap.

Tillverkning av: *Slangväskor, slanglådor och vatten-tankar m. m.*

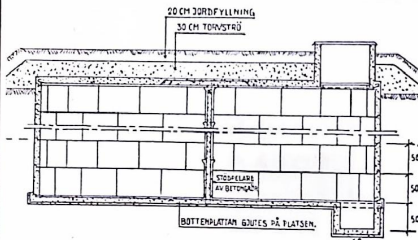
(Begär offert!)

BRANDSKYDDSTEKNISKA BYRAN, KALMAR

Ulfeldsgatan 16

Tel. 129 76 - verkst. 161 76

BRANDRESERVOARER

av monteringsklara betongdetaljer.

Låg anläggningskostnad.

Godkänd av Statens Brandinspektion för erhållande av statsbidrag.

Tranemo Cementvaru AB

Tranemo

Tel. 701 50

(Svenljungaområdet)

Monteringsklara branddamm med tak av betong.

varför släckningssäkerheten icke kan sägas vara så stor som önskvärt vore. Dessutom kräves för dessa tryck motorspruta eller fast pump med högt tryck (under det att skumsläckning ofta kan ske med befintligt vattenledningstryck).

Av vad ovan sagts sluter jag för min del att vatten i mer eller mindre spridd form är användbart för släckning av bränder i bränn- o. d. oljor, varvid pålitligare om än långsammare släckning erhålles vid mindre finfördelning av vattnet, men att såväl snabb som säker släckning fås med skum.

Det synes mig i övrigt, att iakttagelserna bekräftande mycket finfördelat vatten verkan på (större) oljebrand inomhus (av 25—30 m² yta) behöva kompletteras. Det vore önskvärt om försök på detta område kunde komma till stånd.

Carl Bexell.

Alltid en tröst.

- Det är i alla fall en god sak med alla de här falska brandalarmen.
- Vad då?
- Att dom är falska.

"Kampen mot elden"

Denna rubrik återfinnes som titel på ett bokverk, som fullt färdigt skall omfatta två band. Det första bandet har i dagarna utkommit på Bernces förlag i Malmö. Bokverket har som huvudredaktör branchef Sven Sönerberg. Redaktionskommittén har utgjorts av sprängämnesinspektör A. Billberg, rektor T. Mohlin och civilingenjör Chr. Möller.

Boken vänder sig i en rad artiklar till brandförsvarets och brandskyddets män av alla slag, kommunala förtroendemän och tjänstemän, arkitekter, ingenjörer m. fl. Den rika illustrationen ger ett levande intryck åt boken till skillnad mot vad, som är vanligt i verk med liknande ändamål.

Efter en historik om gamla tiders brandförsvär från de romerska "vigiles" till nutidens yrkesbrandkår följa specialartiklar om den moderna brandkåren och nuvarande lagstiftning på området. De djupgående artiklarna om brandmateriel och brandstationer, brandbefäl och brandmän samt brandförsvarets förbindelsejänst äro av stort värde och böra studeras med noggrannhet. Som avslutning följer en översikt över brandförsvarets utomlands.

I ord och bild ges här utan tvivel en stark impuls för det släckande brandförsvaret. Anmälaren gör sin honnör för initiativtagaren, dennes medarbetare i redaktionskommittén och artikelförfattarna, som berikat vårt inte alltför rika bokförråd med detta värdefulla uppslagsverk.

C-son.

PRESS och EXPERTIS BERÖMMER

Sveriges första stora handbok i brandförsvär

"KAMPEN MOT ELDEN"

ger i två delar, skrivna i populär form, en ingående vägledning i alla brandskyddsfrågor såväl förebyggande som släckande. Verket vänder sig främst till alla brandmän, industrier, statliga och kommunala förvaltningar m. fl. men även till alla dem, som i övrigt är intresserade av ett effektivt brandförsvär.

Redaktionskommitté:

Statens sprängämnesinspektör A. Billberg — Rektorn vid Statens Brandskola T. Mohlin —
Sekreteraren i Svenska Brandskydds-föreningen Chr. Möller — Brandchef S. Sönerberg.
— 20 medarbetare —

Del I, nu utkommen, behandlar släckande brandförsvär.

Del II, utkommande 1952, behandlar förebyggande brandförsvär.

AKTUELL — SAKLIG — OUMBÄRLIG

BERNCES FÖRLAGS AB
Malmö 1

Skriv efter prospekt!

NOTISER

Riksförbundets årsmöte 1952.

Riksförbundets årsmöte 1952 kommer att hållas i Stockholm den 27—28 maj.

Utnämning.

Till vice brandchef i Västerås har utsetts brandkapten G. Planell, Malmö.

Pärmar till Brandkärstidskrift

kunna även i år rekvideras hos AB Ystads Centraltryckeri, Ystad.

Pärmarna äro utförda i röd klot med riksförbundets emblem i guld på framsidan och tidskriftens namn och årtal på ryggen. På pärmens tredje sida är samlingsflikar fastsatta, där tidskriften under året kan förvaras.

På grund av de under året kraftigt stegrade kostnaderna är priset kr. 3:— per st. + porto.

Vid rekvisition uppgiv önskat årtal. Pärmarna sändas mot postförskott.

Bilagor.

Som bilaga till detta nummer följer dels innehållsförteckning för år 1951, dels ett meddelande från Arbetskommissionen med övningsprogram för år 1952.

Bemärkelsedagar

40 år.

3/1 Andersson, K. O. V., verkmästare, Karlskoga.
31/1 Johansson, O., brandmästare, Halmstad.

Befattningen som

Brandmästare, tillika vice brandchef,
i Morastrands köping kungöres härmed till ansökan ledig för tillträde snarast möjligt.

Sökande skall ha förvärvat sådan kompetens, som föreskrives i § 7 i brandstadgan.

Med befattningen följer lön enligt lönegrad Ca 14, ortsgrupp 3, jämte beklädnadsersättning med 300 kronor per år och arvode för uppdraget såsom vice brandchef med 500 kronor per år. Pension genom SKP utan avgift för befattningshavaren.

Modern bostad om två rum och kök finnes att hyra.

Befattningshavaren är skyldig underkasta sig de bestämmelser i gällande eller blivande tjänste-, avlönings- och pensionsreglemente jämte de föreskrifter i övrigt, som äro eller kunna bliva fastställda.

Till brandstyrelsen ställd ansökan, åtföljd av åldersbetyg, meritförteckning och de handlingar sökande önskar åberopa, skall vara till Morastrands kommunalkontor, Mora, inkomna senast den 5 januari 1952.

Närmare upplysningar om befattningens kunna erhållas genom brandchefen, tel. 416.

BRANDSTYRELSEN.

Befattningen såsom länsbrandinspektör och tillika länssocksbrandinspektör i Skaraborgs län (årsarvode 3.000 kronor jämte rese- och traktementersättning enligt II B) kungöres härmed till ansökan ledig.

Sökande till befattningen äga att senast den 15 januari 1952 till länsstyrelsen i Skaraborgs län, Mariestad, inkomma med sina av behörigen styrkta meritförteckningar åtföljda ansökningar.

Mariestad å landskansliet den 10 november 1951.

LÄNSSTYRELSEN.

Befattningen som BRANDCHEF

i Mariestad kungöres härmed till ansökan ledig att tillträda snarast.

För befattningen gälla de bestämmelser, som finnas upptagna i brandlagen, brandstadgan samt stadens brandordning.

Befattningen är upptagen i lönegrad 23 i löneplan för Mariestads stads ord. befattningshavare (motsvarande löneplan nr 1 ortsgrupp 3 i statens löneplansförordning). Årligt beklädnadsbidrag med 350 kronor utgår. Befattningshavaren är skyldig bebo tjänstebostad i brandstationen.

Befattningen är pensionsreglerad och hela pensionsbeloppet betalas av staden. Befattningshavare är skyldig att eventuellt åtaga sig uppdraget såsom brandchef i Lugnås, Ullerwads och Hasslerörs storkommuner utan särskild ersättning.

Med tjänsten som brandchef må förenas tjänsten som länsbrandinspektör i Skaraborgs län, vilken sistnämnda tjänst annonserats till ansökan ledig.

Sökande, som för omedelbart erhållande av ålderstilligg önskar åberopa tidigare tjänstgöring inom brandväsendet, har att meddela detta i ansöknigen.

Till brandstyrelsen ställd ansökan, åtföljd av de handlingar sökande önskar åberopa och på begäran läkarintyg, skall vara brandchefen tillhanda senast den 15 januari 1952.

Mariestad den 10 november 1951.

BRANDSTYRELSEN.

Befattningen som **Brandchef i Växjö**

kungöres härmed till ansökan ledig att tillträdas den 1 april 1952.

För befattningen gälla de bestämmelser, som äro upptagna i brandlagen, brandstadgan samt brandordning för Växjö stad. Befattningen är upptagen i lönegrad 24 i för staden gällande löneplan enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 oktober 1951. Årligt beklädnadsbidrag om tillsvidare 450: — kr. utgår.

Sökande, som önskar tillgodoräkna sig tidigare tjänstgöring för erhållande av ett eller flera ålderstillägg, har att meddela detta i ansöknigen.

Avgifterna för pensionering betalas av staden.

Till brandstyrelsen ställd ansökan, åtföljd av åldersbetyg och övriga handlingar, sökande vill åberopa samt vid anmodan friskbetyg, skola vara inkomna till Växjö stads Brandstyrelse, Brandstationen, Växjö, senast den 1 februari 1952.

Närmare upplysningar lämnas av t. f. brandchefen i Växjö.

BRANDSTYRELSEN.

En befattning såsom brandkapten

vid Malmö stads brandkår kungöres härigenom till ansökan ledig att tillträdas den 1 februari 1952.

Kompetensvillkor: Genomgången brandchefskurs kat I vid Statens Brandskola eller därmed jämförlig utbildning. För befattningen gälla de bestämmelser, som finnas angivna — förutom i brandlag och brandstadga — i brandordning samt pensionsreglemente och tjänsterelemente för stadens ordinarie befattningshavare, vilka senare på begäran tillhandahållas sökande. Befattningen är placerad i lönegrad 25 enligt stadens avlöningsreglemente, f. n. ortsgrupp 3, innebärande inklusive nuvarande dyrtidstillägg en begynnelselöna av kronor 13.236 och slutlöna av kronor 15.612. Beklädnadsersättning utgår med kronor 420 pr år. Sökande, som för löneklassuppflyttning önskar tillgodoräkna sig viss tjänstetid eller militärtjänstgöring enligt § 20 tjänsterelementet, skall i ansökan angiva detta.

Blivande befattningshavare är skyldig bebo anvisad tjänstebostad.

Ansökan, åtföljd av bestyrkt tjänste- och meritförteckning, åldersbetyg och de övriga handlingar, som sökande önskar åberopa, skall, ställd till brandstyrelsen, vara inkommen till brandchefen före 31/12 1951 kl 12. Sökande är skyldig att efter anmodan avlämna läkarebetyg enligt fastställt formulär. Malmö den 1 december 1951.

Malmö stads brandstyrelse.

Brandmästarebefattningen

(tillika befattningen som vice brandchef) vid Köpings stads brandkår kungöres härmed till ansökan ledig att tillträdas snarast möjligt efter överenskommelse. Befattningen, som är ordinarie, är förenad med pensionsrätt i SKP. Lön utgår enligt lönegrad 18 i den för stadens ordinarie befattningshavare nu gällande löneplanen (= stadens löneplan nr 1) + f. n. fast tillägg med 33/32 %. Utöver lön tillkommer beklädnadsersättning med 528 kr. per år. Premien för pensionsförsäkringen i SKP betalas av staden. För uppdraget som vice brandchef utgår ingen extra ersättning. Befattningen tillsättes med tre månaders oftesidig uppsägningstid. Sökande skall hava genomgått kurs i stadens brandskola kategori I samt vara kompetent att sköta en modern brand- och polisalarmanläggning. För befattningen gäller i övrigt för stadens ordinarie befattningshavare fastställt tjänste- och pensionsreglemente ävensom instruktion, som kan komma att utfärdas. Befattningshavaren är skyldig att ställa sig till efterrättelse de ändringar av löneförmåner, reglemente och instruktion, som av stadens myndigheter kunna komma att beslutas. Ansökningar skola vara brandstyrelsen till handa senast den 31 december 1951. Sökande, som för löneklassuppflyttning önskar tillgodoräkna sig tidigare tjänstgöring, skall meddela detta, innan tjänsten tillsättes. Sökande är på anfordran skyldig förete läkarintyg.

KÖPINGS BRANDSTYRELSE.

Vice brandchef-brandmästare

Befattningen som vice brandchef, tillika brandmästare vid Eslövs Stads Borgarbrandkår är till ansökan ledig med tillträde snarast efter tillsättandet.

Kompetensfordran: Brandchefskurs Kat. II eller Brandmästarekurs Kat. I vid Statens Brandskola. Befattningen är placerad i lönegrad 18 enl. stadens löneplan nr 1 ortgr. 2. Tjänsteinnehavaren erhåller fri uniform enligt härför gällande bestämmelser.

Befattningshavaren är skyldig att ställa sig till efterrättelse gällande tjänste-, avlönings- och pensionsreglementen, ävensom instruktion och de ändringar däri, som framdeles kunna komma att i vederbörlig ordning beslutas samt att mot erläggande av härför fastställd ersättning bebo anvisad tjänstebostad.

Sökande, varå brandstyrelsen reflekterar, är skyldig att före antagandet förete läkareintyg. Den, som för löneklassuppflyttning önskar tillgodoräkna sig föregående anställning, skall angiva detta i ansöknigen.

Till brandstyrelsen ställd ansökan, åtföljd av uppgift om ålder och civilstånd, ävensom tid för tidigast tillträde, samt de handlingar sökanden vill åberopa, skall vara inkommen å Brandkårens Expedition senast den 31 december 1951.

Närmare upplysningar lämnas av brandchefen, tel. 631 (kl. 9—14) eller 20.

Brandstyrelsen.

V Ä R L D S M Ä R K E T

MAGIRUS

MASKIN STEGAR

LEVERANSER 1949-1951

Stockholm:	3 st. 30 m. stighöjd
Göteborg:	1 st. 26 m. stighöjd
Malmö:	1 st. 30 m. stighöjd
Norrköping:	1 st. 30 m stighöjd
Solna- Sundbyberg:	1 st. 25 m. stighöjd
Karlstad:	1 st. 30 m stighöjd
Trollhättan:	1 st. 25 m. stighöjd
Ostersund:	1 st. 26 m. stighöjd
Sandviken:	1 st. 25 m. stighöjd

KLÖCKNER-HUMBOLDT-
DEUTZ AG WERK ULM
ULM-DONAU

En av Stockholms Stads Brandkärs nya magirusstegar på Scania-Vabis chassi med 30 meters stighöjd

LUCEMA AB

GENERALREPRESENTANT FÖR SVERIGE • NYBROKAJEN 7, STOCKHOLM • TEL. 210038, 210926

Ystad 1951, AB Ystads Centraltryckeri